

Općina Kiseljak
Služba za gospodarstvo, urbanizam,
zaštitu okoliša i komunalne poslove

Vodič za poduzetnike općine Kiseljak o pokretanju i registraciji osobne djelatnosti

SADRŽAJ

Redni broj	Broj stranice
1. SADRŽAJ	1
2. Svrha - cilj priručnika / registracija djelatnosti	2-3
3. Registracija obrta i srodne djelatnosti 3.1. Definicija/Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje obrta u osnovnom ili dopunskom zanimanju za fizičke osobe 3.2. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje obrta kao dodatno zanimanje za fizičke osobe 3.3. Opći i posebni uvjeti za obavljanje obrta kao osnovno ili kao dodatno zanimanje u izdvojenom poslovnom prostoru za fizičke osobe 3.4. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje Srodne djelatnosti kao osnovno ili dopunsko zanimanje za fizičke osobe 3.5. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje Srodne djelatnosti kao dodatno zanimanje za fizičke osobe 3.6. Opći i posebni uvjeti za obavljanje Obrta cestovni prijevoz robe kao osnovno zanimanje (može podrazumijevati izvanredni prijevoz putnika, javni prijevoz tereta ili taksi prijevoz) za fizičke osobe 3.7. Opći i posebni uvjeti za obavljane-vršenje prijevoza za osobne potrebe na temelju registracije djelatnosti za fizičke osobe	4-13
4. Registracija trgovine kao osnovno zanimanje 4.1. Definicija/Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje trgovinske djelatnosti za fizičke osobe 4.2. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje trgovine osobnim radom kao trgovac pojedinac 4.3. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje trgovačkih usluga za fizičke osobe (može podrazumijevati samo komisije i posredničke usluge).	14-16
5. Registracija ugostiteljske djelatnosti kao osnovno zanimanje 5.1. Definicija/Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje ugostiteljske djelatnosti za fizičke osobe 5.2. Opći i posebni uvjeti za registraciju-obavljanje/pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, seoskom domaćinstvu ili plovnom objektu za fizičke osobe	17-20
6. Postupak pokretanja registracije djelatnosti	21
7. Što nakon registracije djelatnosti	21-23

Svrha ili cilj
ovog priručnika -
vodiča jeste
pomoć svim
budućim
poduzetnicima
općine Kiseljak

koji imaju ideju i razmišljaju o registraciji i pokretanju osobnog biznisa. Vjerujemo da će ovaj priručnik biti od koristi svim zainteresiranim, u smislu da se na jednom mjestu mogu informirati o osnovnim pojmovima, relevantnim procedurama, te propisanim uvjetima koje treba ispunjavati, kao i koracima koje treba poduzeti na putu do registracije osobnog biznisa. Kroz ovaj priručnik bit će izložene sve relevantne procedure i troškovi postupka za registraciju obrta, trgovine i ugostiteljske djelatnosti za fizičke osobe. Isto tako, navest ćemo procedure koje je potrebno poduzeti nakon registracije djelatnosti u nadležnom tijelu.

Registracija djelatnosti

Mnogi smatraju kako je prednost registracije obrta, trgovine ili ugostiteljstva u svojstvu fizičke osobe u odnosu na gospodarska društva- pravne osobe u manjim troškovima i jednostavnijem postupku registracije. Za registraciju obrta, trgovine ili ugostiteljstva treba izdvojiti manje novca (ovisno o visini propisanih općinskih i drugih taksi). Postupak registracije traje obično od 1 do 7 dana i budući gospodarstvenik može ga jednostavno obaviti sam, dok registracija pravne osobe traje nešto duže i obvezno uključuje i usluge odvjetnika ili javnog bilježnika. Isto tako, lakše i brže se vrše sve promjene vezane za izmjenu podataka u rješenju - odobrenju za obavljanje djelatnosti. Značajna prednost svakako su i manje složene poslovne knjige, koje se vode po načelu jednostavnog knjigovodstva, što znači da ih veliki broj gospodarstvenika u svojstvu fizičke osobe može voditi samostalno ukoliko ima potrebna znanja, a ako koriste usluge knjigovođe, te su usluge jeftinije od vođenja knjiga gospodarskih društava – pravnih osoba.

Značenje - Definicija pojedinih izraza

Definicija

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registriranih gospodarskih djelatnosti u osnovnom, dopunskom ili dodatnom zanimanju, od strane fizičkih osoba s ciljem postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Obrtnik je fizička osoba koja obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba s kojima je u obvezi zaključiti ugovor o radu, sukladno propisima iz oblasti radno-pravnih odnosa.

U Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima spominju se još neki vrlo važni pojmovi koje je potrebno istaći, kao što su:

- **Domaća radinost**, koja podrazumijeva djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih prevladava ručni rad i usluge u domaćinstvu. Domaćom radinosti smatraju se određeni obrti i srodne djelatnosti (Pravilnik o djelatnostima koje se mogu obavljati kao domaća radinost je detaljnije popisao poslove koji se mogu obavljati na ovaj način). Zanimljivo je „zaviriti“ u ovaj Pravilnik, jer on obuhvaća dosta različitih kategorija, za čije obavljanje se ne traži odgovarajuća stručna sprema.

- **Srodna djelatnost** su sve registrirane gospodarske djelatnosti i druge djelatnosti koje obavljaju fizičke osobe prema pravilima obavljanja obrta, a koje se ne smatraju obrtom, uključujući i djelatnosti definirane propisima iz oblasti **poljoprivrede**.

Ovdje ćemo navesti i to kako se određeni Obrti mogu obavljati i kao **tradicionalni i stari zanati** (tradicionalni stari zanati su propisani Uredbom o zaštiti tradicionalnih i starih obrta, u kojoj su detaljno pobrojani zanati koji spadaju u tu skupinu, tj. u tradicionalne i stare), za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina u obavljanju djelatnosti i koji se obavljaju pretežito udjelom ručnog rada. Za obavljanje tradicionalnih i starih zanata potrebno je imati srednju školsku spremu trećeg ili četvrtog stupnja ili školsku spremu višeg stupnja od propisanog.

Registracija obrta i srodne djelatnosti

OBAVLJANJE OBRTA - Uvjeti i način obavljanja obrta

Opći i posebni uvjeti

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati obrt u **osnovnom ili dopunskom** zanimanju ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud - općine prebivališta);
4. Liječničko uvjerenje (ako su za obavljanje određene djelatnosti posebnim kantonalnim odredbama propisani posebni zdravstveni uvjeti);
5. Dokaz da nije u radnom odnosu- **samo ako je osnovno zanimanje** (Zavod za zapošljavanje);
6. Dokaz da je u radnom odnosu ili da je korisnik mirovine – **samo ako je dopunsko zanimanje**;
7. Ovjerena i potpisana izjava obrtnika o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti (preuzeti u Općini-ured br. 25, drugi kat);
8. Diplomu o stručnoj spremi (svjedočanstvo, majstorski ispit/najmanje III ili IV stupanj) ili, ako je posebnim kantonalnim propisom propisano i obvezno, posjedovanje odgovarajuće stručne spreme¹;
9. Dokaz o poslovnom prostoru - dokaz o vlasništvu/ZK Izvadak ili Ugovor o zakupu **ovjeren kod javnog bilježnika** i ZK izvadak vlasnika poslovnog prostora;
10. Uvjerenje o plaćenju renti za poslovni prostor (Općina – ured br. 24, drugi kat);
11. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina – ured br. 26, drugi kat);
12. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine, ured br.16, prvi kat);
žiralne uplate na:
 - Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068; Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka;
 - Vrsta prihoda: 722449;
 - Općina: 046;
 - Proračunska organizacija:0000609
13. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat);

Napomena: ako osoba želi obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, isto je potrebno navesti u zahtjevu.

Kod obrta koji se obavlja kao **OSNOVNO ZANIMANJE** vlasnik je ujedno uposlenik i svoju djelatnost obavlja u punom radnom vremenu, a može uposliti i druge osobe prema potrebi, dok **DOPUNSKO ZANIMANJE** podrazumijeva da fizička osoba PRETHODNO ima zasnovan radni odnos ili da je korisnik mirovine, te isključivo samostalan rad i to najduže 20 sati tjedno². Dakle, fizička osoba može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje ako ispunjava opće i posebne uvjete i ako već ima zasnovan radni odnos ili ostvareno pravo na mirovinu.

¹Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete, a ne ispunjava posebne uvjete npr. stručne spreme ili zdravstvenih uvjeta, može obavljati obrt ako na tim poslovima uposli voditelja obrta koji udovoljava tim uvjetima.

²Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete i koja je ostvarila pravo na mirovinu, može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje, u kojem slučaju se ne primjenjuje vremensko ograničenje od 20 sati tjedno.

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati obrt i u **dodatnom zanimanju**, ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti

- za obrtnika/vlasnika-podnositelja zahtjeva:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud - općine prebivališta);
4. Dokaz da je u radnom odnosu ili dokaz da je korisnik mirovine;
5. Ovjereni i potpisani izjava obrtnika o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti (preuzeti u Općini-ured br. 25, drugi kat);
6. Uvjerenje o plaćenju renti za poslovni prostor (Općina – ured br. 24, drugi kat);
7. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina – ured br. 26, drugi kat);
8. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine, ured br.16, prvi kat);

žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609.

9. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Napomena: ako osoba želi obavljati obrt u vanjskotrgovinskom poslovanju, isto je potrebno navesti u zahtjevu.

- za uposlenog radnika/voditelja obrta:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Liječničko uvjerenje (ako su za obavljanje određene djelatnosti propisani posebnim kantonalnim propisom posebni zdravstveni uvjeti);
4. Diplomu o stručnoj spremi (svjedodžbu, majstorski ispit / najmanje III ili IV stupanj) ili ako je posebnim kantonalnim propisom propisano i obvezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme;
5. Dokaz da nije u radnom odnosu (Zavod za zapošljavanje);
6. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud - općine prebivališta).

Dakle, Obrt kao **dodatno zanimanje** se obavlja isključivo putem uposlenika/voditelja obrta koji mora biti u radnom odnosu kod vlasnika dodatnog obrta i ispunjavati opće i posebne uvjete za obavljanje obrta.

Bitno je navesti i to da se Obrt **kao osnovno ili dodatno zanimanje** može obavljati u više **izdvojenih prostora** koji se nalaze u sjedištu ili izvan sjedišta obrta i koji moraju udovoljavati minimalnim uvjetima.

Obrtnik je dužan u svakom izdvojenom prostoru imenovati voditelja obrta, koji mora biti kod vlasnika obrta u radnom odnosu i ispunjavati opće i posebne uvjete za obavljanje obrta.

Za obavljanje obrta putem voditelja obrta u izdvojenom prostoru, obrtnik je dužan podnijeti zahtjev za upis nadležnom tijelu na čijem području se nalazi sjedište obrta.

Dakle, fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati obrt i u izdvojenom prostoru ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti

- za obrtnika/vlasnika-podnositelja zahtjeva:

1. Kopiju rješenja - odobrenja za rad obrtničke radnje;
2. Ovjerenu pisanu izjavu obrtnika o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti (Općina - ured br. 25, drugi kat);
3. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina - ured br. 26, drugi kat);
4. Uvjerenje o plaćenju renti za poslovni prostor (Općina - ured br. 24, drugi kat);
5. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat);

žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609.

6. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

- za uposlenog radnika:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Liječničko uvjerenje (ako su za obavljanje određene djelatnosti propisani posebnim kantonalnim propisom posebni zdravstveni uvjeti);
4. Ugovor o zapošljavanju i prijavu o osiguranju za radnika;
5. Diplomu o stručnoj spremi (svjedodžbu, majstorski ispit / najmanje III ili IV stupanj), ili ako je posebnim kantonalnim propisom propisano i obvezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme;
6. Uvjerenje da nije izrečena zabrana obavljanja tražene djelatnosti (Sud/ općina prebivališta).

Fizička osoba, u skladu s odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati **Srodnu djelatnost** (u što spada i poljoprivreda) u **osnovnom ili dopunskom** zanimanju ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Rješenje o tehničkom prijemu objekta - samo ako je farma u pitanju (Općina - ured br. 26, drugi kat);
4. Izjavu ovjerenu kod notara o uvjetima obavljanja obrta - samo ako je farma u pitanju (Općina - ured br. 25, drugi kat);
5. Dokaz o visini/posjedovanju obradivog zemljišta/Z.K. izvadak o vlasništvu ili Ugovor o zakupu **ovjeren kod javnog bilježnika** i dokaz o vlasništvu Z.K. izvadak vlasnika zemljišta **samo ako je u pitanju biljna proizvodnja;**
6. Liječničko uvjerenje (ako su za obavljanje određene djelatnosti propisani posebnim kantonalnim propisom posebni zdravstveni uvjeti);
7. Dokaz da nije u radnom odnosu- **samo ako je osnovno zanimanje** (Zavod za zapošljavanje);
8. Dokaz da je u radnom odnosu ili da je korisnik mirovine – **samo ako je dopunsko zanimanje;**
9. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (izdaje sud);
10. Diplomu o stručnoj spremi (svjedodžbu, majstorski ispi /najmanje završena osnovna škola, III ili IV stupanj) ili ako je posebnim kantonalnim propisom propisano i obvezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme;
11. Uvjerenje o plaćenju renti (Općina –ured br. 24, drugi kat – samo ako je farma u pitanju);
12. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat);

žiralne uplate na:

- Primateelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609

13. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Napomena: ako osoba želi obavljati srodnu djelatnost u vanjskotrgovinskom poslovanju, isto je potrebno navesti u zahtjevu.

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati Srodnu djelatnost (spada i poljoprivreda) i u **dodatnom** zanimanju, ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti

za vlasnikasrodne djelatnosti-podnositelja zahtjeva:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud - općine prebivališta);
4. Dokaz da je u radnom odnosu ili dokaz da je korisnik mirovine;
5. Ovjereni i potpisani izvjava obrtnika o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uvjeta za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti (preuzeti u Općini-ured br. 25, drugi kat);
6. Uvjerenje o plaćenju renti za poslovni prostor (Općina – ured br. 24, drugi kat);
7. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina – ured br. 26, drugi kat);
8. Dokaz o visini/posjedovanju obradivog zemljišta/Z.K. izvadak o vlasništvu ili Ugovor o zakupu **ovjeren kod javnog bilježnika** i dokaz o vlasništvu Z.K. izvadak vlasnika zemljišta **samo ako je u pitanju biljna proizvodnja**;
9. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat);

žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609

10. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Napomena: ako osoba želi obavljati srodnu djelatnost u vanjskotrgovinskom poslovanju, isto je potrebno navesti u zahtjevu

- za uposlenog radnika:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Općina pribavlja po službenoj dužnosti);
3. Liječničko uvjerenje (ako su za obavljanje određene djelatnosti propisani posebnim kantonalnim propisom posebni zdravstveni uvjeti);
4. Ugovor o zapošljavanju i prijavu o osiguranju za radnika;
5. Diplomu o stručnoj spremi (svjedodžbu, majstorski ispit /najmanje završena osnovna škola, III ili IV stupanj) ili ako je posebnim kantonalnim propisom propisano i obvezno posjedovanje odgovarajuće stručne spreme;
6. Uvjerenje da nije izrečena zabrana obavljanja tražene djelatnosti (Sud/ općina prebivališta).

Dakle, Srodna djelatnost predstavlja registriranu gospodarsku djelatnost koja se obavlja po pravilima obavljanja obrta, a koja se ne smatra obrtom. Izgleda malo zbunjujuće, ali je u suštini prilično jednostavno, tu naprimjer spada poljoprivredna djelatnost.

Napomena:

- Određeni Obrti i srodne djelatnosti se mogu obavljati i sezonski najduže devet (9) mjeseci tijekom jedne kalendarske godine;
- Određeni Obrti i srodne djelatnosti se mogu obavljati u stambenim prostorijama;
- Određeni Obrti i srodne djelatnosti se mogu obavljati izvan poslovnih i stambenih prostorija;
- Određeni obrti se mogu obavljati kao tradicionalni i stari obrti;
- Određene djelatnosti se mogu obavljati kao domaća radinost.

Ukoliko se obrt obavlja u poslovnim prostorijama, prostor i oprema za obavljanje obrta, osim minimalnih uvjeta, moraju udovoljavati i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti okoliša, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Obrtničku djelatnost više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati (najviše deset) ako ispunjavaju opće uvjete, te da jedna osoba ispunjava posebne uvjete za obavljanje obrta.

Obrt se može prenijeti na drugu osobu u propisanom roku samo u slučaju smrti obrtnika, gubitka poslovne sposobnosti obrtnika ili ostvarivanja prava na mirovinu na njegove nasljednike, osim u slučaju kada je posebnim kantonalnim propisom za određene djelatnosti predviđeno ispunjavanje uvjeta vezanih za osobnost obrtnika (npr. prijevoznika djelatnost).

Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju od jedne godine, o čemu pisanim putem obavještava nadležno tijelo najkasnije u roku od sedam dana od dana obustave. Izuzetno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju dužem od jedne godine, a najduže do tri godine, u slučaju bolesti ili nastupa više sile.

Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada djelatnika koje upošljava. Za obveze koje nastanu u obavljanju obrta, obrtnik odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

Obrtnik je dužan otpočeti s obavljanjem djelatnosti najkasnije u roku od 30 dana od dana osnivanja obrta. Od dana konačnosti rješenja, obrtniku počinju teći prava i obveze sukladno Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima i drugim propisima.

Strani državljanin može obavljati obrt pod uvjetom da ima radnu dozvolu (sukladno Zakonu o zapošljavanju stranaca u Bosni i Hercegovini) i da ispunjava opće i posebne uvjete Zakona o Obrtu i srodnim djelatnostima.

Registracija obrta cestovni prijevoz

OBAVLJANJE OBRTA - Uvjeti i način obavljanja obrta cestovni prijevoz

Opći i posebni uvjeti

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o cestovnom prijevozu Federacije BiH, Zakona o cestovnom prijevozu na području Kantona Središnja Bosna i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati prijevozničku djelatnost kao obrt (oblast cestovnog prijevoza / **izvanredni prijevoz putnika, javni prijevoz tereta, taksi prijevoz**) u **osnovnom** zanimanju ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. Dokaz o posjedovanju registriranog vozila u vlasništvu ili koje je kupljeno / kupoprodajni ugovor;
2. Kopiju prometne dozvole;
3. Kopiju rješenja o tehničko - eksploatacijskim uvjetima za vozilo (Izdaje Ministarstvo gospodarstva) ili Potvrda s Tehničkog pregleda;
4. Kopiju vozačke dozvole;
5. Kopiju osobne iskaznice i kopiju prijave mjesta prebivališta (izdaje CIPS);
6. Dokaz o stručnoj spremi, najmanje III stupanj za vozača motornog vozila;
7. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Služba socijalne zaštite/prema mjestu prebivališta);
8. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (izdaje sud);
9. Liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za vozača motornog vozila;
10. Dokaz da podnositelj zahtjeva uredno podmiruje javne prihode (izdaje Porezna uprava);
11. Dokaz da nije u radnom odnosu (Potvrda Zavoda za zapošljavanje);
12. Rješenje o korištenju taksi štanda - **samo za taksi prijevoz** (Općina - ured br. 28, drugi kat);
13. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat):

žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609

14. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Napomena: Javni prijevoz putnika u izvanrednom cestovnom prometu ne može se obavljati putničkim vozilom s brojem sjedišta od 1+1 do 1+8, osim vozilom s brojem sjedišta 1+4, namijenjenim za taksi prijevoz.

Taksi prijevoz može se obavljati samo putničkim vozilom s pet sjedišta (1+4), koje ima najmanje petora vrata, oblik karoserije je limuzina ili karavan, a snaga motora ne smije biti manja od 55 kw.

Javni prijevoz može obavljati fizička osoba koja ima rješenje za obavljanje tog prijevoza izdato od nadležnog općinskog organa na čijem prostoru fizička osoba ima sjedište, odnosno prebivalište. Isto tako, vozač u javnom prijevozu može biti osoba kojoj su protekle dvije godine od dana polaganja vozačkog ispita, starija od 20 godina, a mlađa od 65 godina.

Javni prijevoz tereta fizička osoba može obavljati s najviše dva skupa teretnih motornih vozila (dva vučna i dva priključna vozila). Ako fizička osoba posjeduje dva skupa teretnih motornih vozila mora imati uposlenog još jednog vozača koji ima najmanje III stupanj stručne spreme za zanimanje - vozač motornog vozila.

Isto tako, fizička osoba može pružati rent-a-car iznajmljenim motornim vozilima koji se obavlja za osobne potrebe temeljem ugovora sklopljenog između korisnika i davatelja rent-a-car usluge, prema unaprijed utvrđenom cjeniku. Fizičkoj osobi odobrenje za rad izdaje nadležna općinska služba, a Ministarstvo prometa KSB/SBK daje suglasnost na odobrenje općinske službe. Vozilo kojim se pružaju rent-a-car usluge mora biti putničko, s brojem sjedišta od 1+4 do 1+8, od kojih je u prvom redu, uz prednje vjetrobransko staklo najviše 1+1 sjedalo.

U oblast cestovnog prijevoza spada i **prijevoz za osobne potrebe**. Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o cestovnom prijevozu Federacije BiH, Zakona o cestovnom prijevozu na području Kantona Središnja Bosna i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati prijevoz za osobne potrebe u okviru **djelatnosti prethodno registrirane u mjerodavnom općinskom tijelu**.

Fizička osoba koja vrši prijevoz za osobne potrebe **u poljoprivredi**, osim djelatnosti prethodno registrirane u mjerodavnom općinskom tijelu, mora priložiti i dokaz (uvjerenje) da je upisana u jedan od registara propisanih Zakonom o poljoprivredi Federacije BiH, a kojeg izdaje mjerodavna općinska služba nadležna za oblast poljoprivrede, na čijem području fizička osoba ima prebivalište.

Fizička osoba može obavljati prijevoz za osobne potrebe putničkim motornim vozilom s brojem sjedišta do 1+8 ili teretnim motornim vozilom najveće dopuštene mase do 7,5 t.

Prijevoz za osobne potrebe s više motornih vozila može obavljati i fizička osoba ako su joj ta prijevozna sredstva neophodna za obavljanje registrirane djelatnosti.

Vozilom kojim se obavlja prijevoz za osobne potrebe, koje podliježe kategorijama i potkategorijama C1, C, C1E, CE, D, D1 I DE, može upravljati osoba koja udovoljava uvjetima stručne spreme najmanje III stupanj za vozača motornog vozila.

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o cestovnom prijevozu Federacije BiH, Zakona o cestovnom prijevozu na području Kantona Središnja Bosna i Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, može obavljati **prijevoz za osobne potrebe** ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. Dokaz o posjedovanju registriranog vozila u vlasništvu ili koje je kupljeno/kupoprodajni ugovor;
2. Kopiju prometne dozvole ;
3. Kopiju rješenja o tehničko - eksploatacijskim uvjetima za vozilo (Izdaje Ministarstvo gospodarstva) ili Potvrda s Tehničkog pregleda;
4. Kopiju vozačke dozvole;
5. Kopiju osobne iskaznice i kopiju prijave mjesta prebivališta (izdaje CIPS);
6. Dokaz da ima registriranu neku djelatnost/ kopija rješenja o obavljanju djelatnosti;
7. Dokaz o posjedovanju poljoprivrednog zemljišta na teritoriju BiH i dokaz o upisu u registar poljoprivrednih gazdinstava (**samo za prijevoz za osobne potrebe u poljoprivredi / srodna djelatnost**);
8. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 70,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat);

žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609

9. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

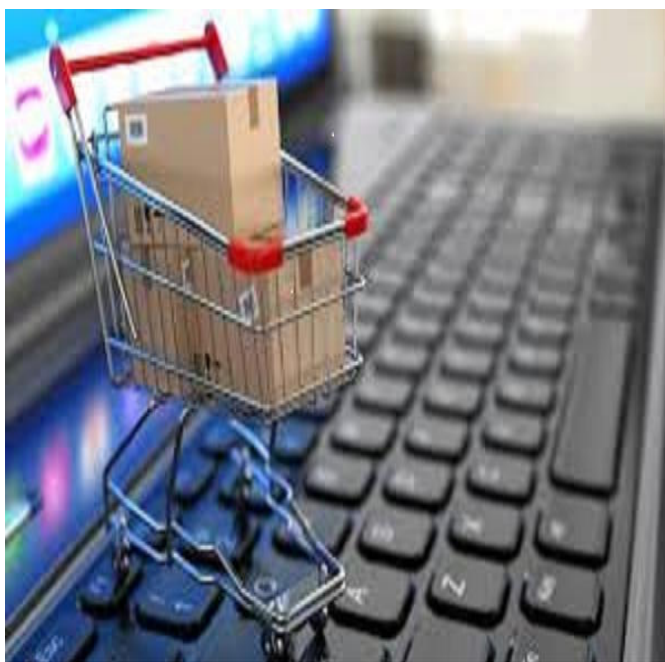
Definicija

Pod trgovinom, u smislu zakona, smatraju se kupovina i prodaja robe i obavljanje trgovinskih usluga. **Trgovac**, u smislu zakona, je fizička osoba (a može biti i pravna osoba)³registrirana za obavljanje djelatnosti trgovine i/ili trgovinskih usluga na temelju rješenja općinskog organa uprave nadležnog za oblast trgovine.

Fizička osoba može obavljati trgovinu na malo koja podrazumijeva prodaju robe krajnjim potrošačima radi zadovoljenja njihovih osobnih i obiteljskih potreba ili potreba kućanstva.

U Zakonu o unutarnjoj trgovini spominju se još neki vrlo bitni pojmovi, kao što su:

- **Trgovinske usluge**⁴ podrazumijevaju djelatnosti kojima se uz naknadu podstiče obavljanje razmjene robe od proizvođača do krajnjeg potrošača. Trgovac u svojstvu fizičke osobe može pružati samo **komisione i posredničke usluge**.

Komisione usluge su usluge koje pruža komisionar u svoje ime i za račun komitenta kada vrši jedan ili više poslova nabave ili prodaje koje mu povjeri komitent, uz naknadu.

Posredničke usluge u trgovini su poslovi posredovanja koje pruža posrednik u namjeri da nalogodavcu osigura vezu s trećom osobom koja bi s nalogodavcem pregovaralo o zaključivanju određenog ugovora uz naknadu, ako taj ugovor bude zaključen.

Prodaja izvan prodavaonica je prodaja robe izvan poslovnih prostorija (prodavaonica), može se obavljati na štandovima i u boksovima na tržnicama na malo, na štandovima i stolovima izvan tržnice na malo, putem kioska, pokretnom prodajom, prodajom na daljinu (prodaja putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem interneta, prodaja putem telefona), direktna prodaja putem posrednika, prodaja putem automata...

³Pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti trgovine i/ili trgovinskih usluga na osnovu upisa u Registar poslovnih subjekata u nadležnom općinskom sudu.

⁴Trgovačke usluge su: posredničke, zastupničke, komisione, berzanske, franšizing, skladištenje, otpremanje i dopremanje robe (špedicija), kontrola kvalitete robe, marketing, tržnica na veliko, tržnica na malo, trgovački centar, stočna tržnica, vašar, sajam (usluge priređivanja sajmova i privrednih izložbi) i druge usluge uobičajne u trgovini. Trgovac u svojstvu pravne osobe može pružati sve trgovačke usluge.

Registracija trgovine

OBAVLJANJE TRGOVINE - Uvjeti i način obavljanja trgovine ili trgovačkih usluga

Opći i posebni uvjeti

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o unutarnjoj trgovini Federacije BiH, može obavljati trgovinu⁵ili trgovačke usluge u osnovnomzanimanju ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Matični ured Općine);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Služba socijalne zaštite/prema mjestu prebivališta);
3. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud);
4. Liječničko uvjerenje (samo za trgovinu prehrambenim proizvodima);
5. Pisana izjava **ovjerena i potpisana kod javnog bilježnika** da nema zasnovan radni odnos ili da nije ostvario prava po osnovu radnog odnosa i da nema već osnovanu trgovinsku radnju;
6. Dokaz o poslovnom prostoru - dokaz o vlasništvu/ZK Izvadak ili Ugovor o zakupu**ovjeren kod javnog bilježnika**i ZK izvadak vlasnika poslovnog prostora;
7. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina - ured br. 26, drugi kat);
8. Pisana izjava **ovjerena kod javnog bilježnika** da prodajni objekat (poslovne prostorije) ispunjava zakonom propisane uvjete iz čl. 12. st.2), 3) i 4) Zakona o unutarnjoj trgovini (Općina - ured - br. 25, drugi kat);
9. Uvjerenje o plaćenju komunalnoj naknadi za poslovni prostor (Općina - ured br. 24, drugi kat);
10. Dokaz o posjedovanju najmanje III stupnja stručne spreme (Odobrenje za osnivanje trgovinske radnje može se izdati i osobi koja ne ispunjava uvjet stručne spreme, ako uz zahtjev podnese dokaz da osoba koju će uposliti ispunjava taj uvjet);
11. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 100,00 KM – (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat):
žiralne uplate na:
 - Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
 - Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
 - Vrsta prihoda: 722449;
 - Općina: 046;
 - Proračunska organizacija:0000609
12. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

⁵ Trgovačka radnja osniva se donošenjem rješenja kojim se trgovcu u svojstvu fizičke osobe odobrava obavljanje trgovačke djelatnosti.

Isto tako, fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o unutarnjoj trgovini Federacije BiH, može obavljati trgovinu u osnovnom zanimanju na malo osobnim⁶ radom kao **trgovac pojedinac**, ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Matični ured Općine);
 2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Služba socijalne zaštite/prema mjestu prebivališta);
 3. Dokaz o posjedovanju najmanje osnovneškolske spreme;
 4. Liječničko uvjerenje (samo za trgovinu prehrambenim proizvodima);
 5. Sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu jednog prodajnog mjesta izvan prodavaonice ili više, iz čl. 8 stav 1. toč. a) b) c) i d) zakona, koje ispunjava uvjete utvrđene čl. 12 zakona ili dobivanje dozvole za postavljanje prodajnog mjesta na javnoj površini;
 6. Pisana izjava **ovjerena i potpisana kod javnog bilježnika** da nema zasnovan radni odnos ili da nije ostvario prava po osnovu radnog odnosa i da nema već osnovanu trgovinsku radnju ili svojstvo trgovca pojedinca;
 7. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja trgovinske djelatnosti (Općinski sud);
 8. Pisana izjava **ovjerena kod javnog bilježnika** da prodajni objekat (poslovne prostorije) ispunjava zakonom propisane uvjete iz čl. 12. st.2), 3) i 4) Zakona o unutarnjoj trgovini (Općina ured - br. 25, drugi kat);
 9. Kopija prijave mjesta prebivališta – samo ukoliko je za rad na području dvije ili više jedinica lokalne samouprave (izdaje CIPS);
 10. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 100,00 KM – (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat);
- žiralne uplate na:

- Primatelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka;
- Vrsta prihoda: 722449;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609.

11. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Trgovačku radnju može osnovati i strani državljanin, uz primjenu načela uzajamnosti, ako ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom.

Napomena: U Zakonu o unutarnjoj trgovini Federacije BiH spominju se i **posebni oblici** obavljanja trgovine, a to su: dražba kao poseban oblik prodaje robe najboljem kupcu na temelju javnog nadmetanja na određenom mjestu i u određeno vrijeme; prodaja od vrata do vrata i to je direktna prodaja na malo izvan poslovnih prostorija trgovca putem posrednika temeljem ugovora, po prethodnom pozivu ili pristanku kupca u njegovom stanu, na radnom ili drugom mjestu; prodaja na daljinu je oblik trgovine na malo robom i uslugama koje trgovac vrši ponudom putem sredstava za komunikaciju potrošaču koji nije neposredno nazočan iotkupne stanice ili otkupna mjesta i obiteljska poljoprivredna gazdinstva, a podrazumijevaju otkup poljoprivrednih proizvoda, ljekovitog bilja, šumskih plodova i stoke.

⁶Fizičko lice koje obavlja djelatnost trgovine isključivo ličnim radom izvan prodavaonice na osnovu rješenja nadležnog organa.

Definicija

Ugostiteljska djelatnost jeste pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka, te pružanje usluga smještaja. Ugostiteljska djelatnost je i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez posluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbi i sl.) i opskrba tom hranom (catering). Ugostiteljsku djelatnost može obavljati fizička osoba (a može i pravna⁷osoba)⁸ koja je registrirana za obavljanje ugostiteljske djelatnosti i koja ispunjavaju uvjete propisane Zakonom, te propisima donesenim temeljem Zakona.

Ugostiteljski objekti, obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se u njima pružaju, mogu biti:

- ugostiteljski objekti – objekti u kojima se pružaju usluge prehrane, pića, napitaka i slastica (skupina restorani, barovi);
- smještajni objekti – objekti u kojima se pružaju usluge smještaja, prehrane, pića, napitaka i slastica (skupina hoteli i kampovi i druge vrste objekata za smještaj);
- catering objekti – objekti u kojima se pripremaju jela, slastice, pića i napitci za konzumiranje na drugom mjestu sa ili bez posluživanja (skupina pripremnica jela, slastica, pića i/ili napitaka, kantine).

Ugostiteljski objekti za smještaj (hoteli, kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj) obvezno se kategoriziraju ovisno od uređenja, opreme, uređaja, usluga, održavanja i ostalih elemenata. Oznaka za kategoriju pojedinog ugostiteljskog objekta za smještaj je zvjezdica.

Ugostiteljski objekat za prehranu se ne kategorizira (izuzetno, na zahtjev ugostitelja može se kategorizirati objekat vrste restoran iz skupine restorani).

Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za smještajne objekte, kod kojih se kategorije označavaju sa četiri i pet zvijezdica, u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

⁷Pravna osoba registrirana za obavljanje djelatnosti ugostiteljstva na osnovu upisa u Registar poslovnih subjekata u nadležnom općinskom sudu.

⁸Pravne osobe dužne su za pružanje ugostiteljskih usluga pribaviti rješenje općinskog organa uprave o ispunjavanju minimalno tehničkih i drugih uvjeta propisanih Zakonom o ugostiteljstvu i drugim propisima.

Ugostiteljske usluge se mogu pružati i u domaćinstvu, seoskom domaćinstvu, te na plovnom objektu.

Ugostiteljske usluge u domaćinstvu - fizička osoba može iznajmljivati sobe, apartmane i kuće za odmor, ako je vlasnik najviše 10 soba, odnosno 20 postelja, organizirati kamp na svom zemljištu za najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno. Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu objekti moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za tu kategoriju.

Strani državljanin može obavljati ugostiteljsku djelatnost ako ispunjava Zakonom propisane uvjete, te da ima radnu dozvolu i uz primjenu principa uzajamnosti.

Registracija ugostiteljske djelatnosti

OBAVLJANJE UGOSTITELJSTVA - Uvjeti i način obavljanja

Opći i posebni uvjeti

Fizička osoba, sukladno odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Federacije BiH, može obavljati ugostiteljsku djelatnost u osnovnom zanimanju ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. Uvjerenje o državljanstvu BiH (Matični ured Općine);
2. Uvjerenje o poslovnoj sposobnosti (Centar za socijalni rad, Općina/ prebivališta);
3. Uvjerenje da nije izrečena mjera zabrane obavljanja tražene djelatnosti (Općinski sud -općine prebivališta);
4. Liječničko uvjerenje;
5. Pisana izjava **ovjeren** i **potpisana kod javnog bilježnika** da nije u radnom odnosu ili da nije ostvario prava po osnovu radnog odnosa, te da nema već osnovanu Ugostiteljsku radnju na teritoriju Federacije BiH;
6. Dokaz o poslovnom prostoru - dokaz o vlasništvu/ZK Izvadak ili Ugovor o zakupu **ovjeren kod javnog bilježnika** i ZK izvadak vlasnika poslovnog prostora;
7. Rješenje o tehničkom prijemu objekta/uporabna dozvola (Općina - ured br. 26, drugi kat);
8. Zapisnik o pregledu poslovnog prostora (izdaje Služba putem općinskog Povjerenstva za utvrđivanje uvjeta za obavljanje tražene djelatnosti);
9. Uvjerenje o plaćenju renti za poslovni prostor (Općina – ured br. 24, drugi kat);
10. Diploma kao dokaz o posjedovanju najmanje III stupnja stručne spreme (Rješenje se može izdati i osobi koja ne ispunjava uvjet stručne spreme, ako uposli osobu koje ispunjava taj uvjet);
11. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 100,00 do 200,00 KM, a sve ovisno od vrste⁹ ugostiteljskog objekta/potrebno dogovoriti sa Službom – (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat / za žiralne uplate – vrsta prihoda:722449);
12. Troškovi pregleda poslovnih prostorija - rad Povjerenstva 110,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat / za žiralne uplate – vrsta prihoda 722135);
žiralne uplate na:
 - Primateelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
 - Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
 - Vrsta prihoda: 722449 i 722135;
 - Općina: 046;
 - Proračunska organizacija:0000609.
13. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

⁹Za izdavanje rješenja o obavljanju ugostiteljske djelatnosti za vrstu ugostiteljskog objekta Restoran, Salon za posebne prigode, Noćni klub, Noćni bar, Disko klub taksa iznosi 200,00 KM, a za sve druge vrste ugostiteljskog objekta taksa iznosi 100,00 KM.

Pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu organiziranom kao turističko seosko gospodarstvo (seosko domaćinstvo), član seoskog domaćinstva može pružati usluge iznajmljivanja soba ili apartmana ako je vlasnik najviše deset soba, odnosno 20 postelja, te organizirati kamp na svom zemljištu za najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno 60 gostiju istodobno. U seoskom domaćinstvu vlasnik NE može iznajmljivati kuće za odmor.

U seoskom domaćinstvu mogu se pripremati i posluživati topla i hladna jela, te pića i napitci iz pretežno osobne proizvodnje, za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno. Mogu se pružati i usluge degustacije vina ili rakije, te domaćih narezaka iz osobne proizvodnje u uređenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta, u zatvorenom, natkrivenom ili otvorenom prostoru za najviše 50 osoba (izletnika) istodobno. Dozvoljeno je i prodavati izrađene narodne rukotvorine, kao i organizirati aktivnosti na upoznavanju naslijeđa, načina života i tradicionalne kulture u seoskim područjima.

Kad su u pitanju ugostiteljske usluge u plovnom objektu fizička osoba može pružati usluge prehrane, pića i napitaka u svom plovnom objektu za najviše 20 gostiju istodobno.

Za pružanje ugostiteljski usluga u domaćinstvu, seoskom domaćinstvu ili plovnom objektu, sukladno odredbama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti Federacije BiH, fizička osoba dužna je pribaviti rješenje nadležnog organa kojim se odobrava pružanje usluga, a ako ispunjava sljedeće uvjete:

Opći i posebni uvjeti:

1. Uvjerenje o državljanstvu;
2. Dokaz o poslovnoj sposobnosti;
3. Dokaz o vlasništvu objekta (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili zemljišta za kamp, ZK izvadak,
4. Rješenje o tehničkom prijemu objekta;
5. Liječničko uvjerenje o ispunjavanju zdravstvenih uvjeta;
6. Dokaz da nije Pravosnažnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu;
7. Taksa i troškovi postupka u iznosu od 100,00 do 200,00 KM,– (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br.16, prvi kat / za žiralne uplate – vrsta prihoda: 722449);
8. Troškovi pregleda poslovnih prostorija - rad povjerenstva 110,00 KM (uplatiti žiralno ili u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat / za žiralne uplate – vrsta prihoda 722135).

žiralne uplate na:

- Primateelj: Proračun Općine Kiseljak; Broj depozitnog računa:3383402200045068;
- Svrha uplate: pristojba i troškovi postupka
- Vrsta prihoda: 722449 i 722135;
- Općina: 046;
- Proračunska organizacija:0000609.

9. Pismeni zahtjev (podnosi se u Pisarnici Općine - ured br. 16, prvi kat).

Postupak pokretanja registracije djelatnosti

Prije pokretanja procedure registracije bilo kakve djelatnosti potrebno je utvrditi ispunjava li budući vlasnik uvjete koji su određenom Zakonskom regulativom i koji će se od njega tražiti.

Ukoliko je utvrđeno kako ispunjava Zakonske propise, osoba prikuplja dokumentaciju potrebnu za osnivanje djelatnosti, te kada istu prikupi, postupak otvaranja određene djelatnosti pokreće se pisanim zahtjevom u općinskom organu nadležnom za oblast obrtništva, trgovine, ugostiteljstva i dr., na čijem će području biti sjedište djelatnosti. Uz zahtjev se prilaže prethodno (potrebna) prikupljena dokumentacija.

Svi potrebni obrasci za registraciju određene djelatnosti dostupni su u općinskom organu, kao i na web stranici Općine i besplatni su. Procedura registracije djelatnosti u nadležnoj općini obično traje ne duže od 1 do 7 dana. U naprijed navedenom roku nadležni organ općine izdaje rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti.

Što nakon registracije djelatnosti

Kada se dobije rješenje-odobrenje za rad, potrebno je isto kopirati u više primjeraka, jer će u svakoj instituciji nadalje tražiti kopiju rješenja.

Sljedeći korak je izrada pečata na kojem će biti ispisan naziv tvrtke/firme, za što je potrebno najviše jedan dan. Nakon toga ništa nećete moći bez pečata i bitno je da vam je uvijek dostupan.

NAPOMENA: U ovoj fazi registracije nužno je da potpišete ugovor s ovlaštenim knjigovodstvenim servisom (ukoliko imate potrebe za istim) koji će vam voditi knjige i biti savjetnik u poslovanju.

Sljedeći korak je postupak porezne registracije i podnošenje zahtjeva poreznoj upravi za dobijanje ID broja, što traje od 1 do 5 dana.

Nakon toga potrebno je podnijeti i Prijavu za razvrstavanje po djelatnosti subjekta ili dijela poslovnog subjekta, neposredno nadležnoj službi Federalnog zavoda za statistiku. Uz prijavu se podnosi i kopija ili ovjerena kopija Rješenja o odobrenju bavljenja obrtom kao i ID broj od Porezne uprave. U nadležnom uredu statistike vrlo brzo dobijete Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema klasifikaciji djelatnosti (obično za 1 dan).

Nakon što pribavite ID broj i Obavještenje o razvrstavanju od Zavoda za statistiku, kako biste otpočeli s radom, naredni korak je otvoriti transakcijski račun u banci. Svaka banka ima svoje procedure za otvaranje transakcijskog računa. U banci će Vam tražiti sve dosadašnje kopije ili ovjerene kopije dokumentacije koju ste dobili i to: rješenje o odobrenju, uvjerenje od porezne (ID broj), obavještenje o razvrstavanju, te zahtjev za otvaranje transakcijskog računa koji se dobije u banci. S računa će se ubuduće vršiti sva plaćanja prema državi (porezi, doprinosi, PDV i dr.). Otvaranje računa obično se završi za jedan dan.

Nakon otvaranja žiro-računa u banci, poreznoj upravi se podnosi prijava obveznika - vlasnika (i uposlenika ukoliko postoje) u jedinstveni sustav registracije, naplate i kontrole doprinosa Porezne uprave. Prijava uposlenika vrši se na temelju ugovora o radu i popunjenog obrasca JS 3100 koji se može dobiti od porezne uprave. Isto tako, kako bi vlasnici djelatnosti i eventualno uposlenici kod vlasnika djelatnosti mogli ostvariti pravo na osobne odbitke, potrebno je da svatko, pojedinačno, nadležnoj poreznoj upravi preda zahtjev za izdavanje porezne kartice.

Posljednji korak u procesu registracije djelatnosti jeste fiskalizacija. Točnije, fiskalizacija se započinje odmah nakon prijave vlasnika ili vlasnika i radnika u poresku upravu u radni odnos.

Nakon prijave obveznika ili obveznika i uposlenika ili paralelno s prijavom, treba provesti aktivnosti propisane Zakonom o fiskalnim sustavima u što spada: kupovina-nabava fiskalnog uređaja, zaključivanje ugovora o servisiranju i tehničkoj podršci tog fiskalnog sustava-uređaja, popunavanje i ovjera zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju (ZIF) i njegova predaja ovlaštenom servisu, koji će isti, u njegovo ime, poslati Poreznoj upravi, te putem ovlaštenog servisa podnošenje zahtjeva i potpisivanje ugovora o korištenju GPRS usluga s nekim od telekomunikacijskih operatera ili drugih subjekata koji osiguravaju GPRS mrežu (GPRS omogućuje primjenu usluga kao što su: pristup e-pošti, multimedijске poruke, video pozivi itd./ uslugu pružaju mobilni operateri).

Nakon što ste uspješno obavili i okončali postupak fiskalizacije, stekli ste sve uvjete za obavljanje samostalne djelatnosti, te, sukladno propisima, možete nesmetano početi s radom.

NAPOMENA: Obveznici fiskalizacije su svi **osim**:

- Samostalnog poljoprivrednog proizvođača u slučaju kad vlastite poljoprivredne proizvode prodaje na tržnicama ili obiteljskom poljoprivrednom gazdinstvu;
- Tradicionalni i stari zanati;
- Taksi djelatnost koju registrirana fizička osoba obavlja osobnim vozilom;
- Obrtnici koji porez na dohodak plaćaju paušalno;
- Trgovci pojedinci (prodaja na tržnicama i izvan tržnica na npr. štandovima i stolovima).

Bitno je naglasiti i to kako postoji mogućnost plaćanja poreza na dohodak u **paušalnom iznosu**. Sukladno Zakonu o porezu na dohodak, uvjeti za odobravanje plaćanja poreza na dohodak u paušalnom iznosu su da porezni obveznik nije obveznik poreza na dodanu vrijednost i da ne ostvaruje dohodak iznad iznosa koji primjenom propisanih stopa poreza na dohodak premašuje paušalni iznos.

Paušalac je samostalni poduzetnik koji porez na dohodak plaća u jednakim mjesečnim iznosima, ovisno o djelatnosti koju obavlja. To praktično znači kako neka samostalna radnja, ako ima status paušalca, ne mora voditi poslovne knjige, plaćati knjigovođu svaki mjesec i imati druge troškove vezane za to, nego se porez na dohodak plaća u jednakim mjesečnim iznosima. Što se tiče ostalih poreza i doprinosa - oni se plaćaju „redovno“.

Prema odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, poreznim obveznicima koji obavljaju djelatnost obrta i srodnih djelatnosti odobrit će se plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, ako obavljaju:

- Obrtničke i srodne djelatnosti, sami bez drugih uposlenika i ako se obavljanje djelatnosti temelji na vještini, a ne na sredstvima za obavljanje djelatnosti (tu spada domaća -kućna radinost);
- Stare i tradicionalne zanate utvrđene Uredbom o zaštiti tradicionalnih i starih obrta, sami ili s najviše dva uposlenika;
- Prijevozničke djelatnosti samo s jednim sredstvom prijevoza nosivosti do 8 tona;
- ako trgovac pojedinačno obavlja djelatnost trgovine na malo osobnim radom izvan prodavaonice (tzv. trgovac pojedinac), prema zakonu o unutarnjoj trgovini (“Službene novine Federacije BiH”, br. 4/10 i 79/17), bez upošljavanja drugih osoba.

Kako bi ostvarili pravo za primjenu paušalnih iznosa oporezivanja i primjenu minimalnih osnovica za uplatu doprinosa, porezni obveznici koji obavljaju djelatnost kućne radinosti i tradicionalnih starih zanata u obvezi su nadležnoj poreznoj ispostavi podnijeti Zahtjev za utvrđivanje mjesečnog

paušalnog iznosa (obrazac: ZMP-1055). Zahtjev za paušal (koji se može naći i na web stranici Porezne uprave), ukoliko se samostalni poduzetnik nalazi u nekoj od četiri navedene kategorije, potrebno je podnijeti nadležnoj Poreznoj upravi (obrazac: ZMP-1055). Važno je naglasiti kako je Porezna uprava dužna u roku od 15 (petnaest) dana donijeti Rješenje, pozitivno ili negativno.

Napomena: izuzetak od obveze podnošenja ovog Zahtjeva su samo **prijevozničke djelatnosti** sa samo jednim sredstvom prijevoza. Oni ne moraju podnositi zahtjev, jer samim Rješenjem o početku obavljanja djelatnosti dobijaju status paušalca.

Bitno je napomenuti i to kako trgovci i ugostitelji ne mogu biti paušalci, jer nisu obrtnici. Izuzetak su trgovci pojedinci kojima je izmjenama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dobit data mogućnost dobijanja statusa paušalca. Ova činjenica stvara dosta zabune kod samostalnih poduzetnika koji se bave trgovinom i ugostiteljstvom. Ako se vratimo na četiri naprijed navedene kategorije, uočavaju se neka ograničenja, prvenstveno po pitanju uposlenih. Pa tako ako neki samostalni poduzetnik obavlja kućnu radinost i pri tome ima uposlenike - ne može dobiti status paušalca. Takođe, tradicionalni stari zanati imaju ograničenje s najviše dva uposlenika, dok trgovci pojedinci ne mogu imati uposlenike ako žele dobiti status paušalca.

Za više informacija o tomu kako se dobija status paušalca ili koliko iznosi mjesečni paušal, svakako se treba obratiti nadležnoj Poreznoj upravi.